

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL GALIMAI NETEISĖTŲ SĄLYGŲ GAUTI PARAMĄ NUSTATYMO METODIKOS
PATVIRTINIMO**

2016 m. gegužės 5 d. Nr. 3D-285

Vilnius

Siekdama įgyvendinti Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programą ir atsižvelgdama į Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos administravimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. vasario 9 d. įsakymu Nr. 3D-75 „Dėl Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“, nuostatas,

t v i r t i n u Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodiką (pridedama).

Žemės ūkio ministrė
Baltraitienė

Virginija

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos žemės
ūkio ministro 2016 m.
gegužės 5 d.
įsakymu Nr. 3D-285

GALIMAI NETEISĖTŲ SĄLYGŲ GAUTI PARAMĄ NUSTATYMO METODIKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodika (toliau – Metodika) nustato kriterijus, kuriais remiantis būtų nustatomi pareiškėjai arba paramos gavėjai, galimai neteisėtai sukūrę sąlygas gauti paramą pagal Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos priemones.

2. Metodika parengta vadovaujantis 2014 m. gruodžio 16 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1388/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba įmonėms, kurios verčiasi žvejybos ir akvakultūros produktų gamyba, perdirbimu ir prekyba, skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnius (OL 2014 L 369, p. 37), 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentu (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 1 skyrius, 1 tomas, p. 340), Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymu, Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymu, atsižvelgiant į 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacijas Nr. 2003/361/EB dėl mikroįmonių, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimo (toliau – Komisijos rekomendacijos), 2013 m. rugsėjo 12 d. Europos Teisingumo Teismo (toliau – ETT) sprendimą byloje Nr. C-434/12, 2014 m. vasario 27 d. ETT sprendimą byloje Nr. C-110/13 bei ETT rekomendacijas dėl bylos Nr. C-434/12 ir sprendimo Nr. C-110/13 (toliau – ETT rekomendacijos), Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programą, patvirtintą Europos Komisijos 2015 m. rugpjūčio 17 d. sprendimu Nr. C(2015)5897 (toliau – Programa), Standartu LST EN 31010:2010 „Rizikos valdymas. Rizikos vertinimo būdai“, Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos administravimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. vasario 9 d. įsakymu Nr. 3D-75 „Dėl Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“.

3. Metodika turi vadovautis Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis (toliau – darbuotojai), atliekantys paraiškų vertinimą, administruojantys projekto vykdytojo arba paramos gavėjo projektus pagal Programos priemones, išskyrus Programos

priemonę „Techninė parama“ ir kompensacines priemones (jeigu įgyvendinimo taisyklėse nenumatyta kitaip).

4. Metodikoje vartojamos bendrosios sąvokos atitinka Metodikos 2 punkte nurodytuose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

5. Metodikoje vartojamos specialiosios sąvokos bei sutrumpinimai:

5.1. **Funkcinis nesavarankiškumas** – požymis, kai funkcinio požiūriu gamybos ir techniniai procesai sąmoningai išskiriami į skirtingus projektus arba kai nustatoma, kad naudojamosi bendra pagal Programą finansuojama infrastruktūra, siekiant įgyti Programos tikslams prieštaraujantį pranašumą.

5.2. **Galimai neteisėtos sąlygos gauti paramą** (toliau – neteisėtos sąlygos) – fizinių arba juridinių asmenų tarpusavyje ir (arba) su trečiaisiais asmenimis sąmoningai derinamos sąlygos, kuriomis gali būti siekiama įgyti paramos tikslams prieštaraujantį pranašumą.

5.3. **Rizikos kriterijus** – vertinimo pagrindas, matas.

5.4. **Susiję asmenys** – įmonės ir kiti fiziniai ar juridiniai asmenys, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 1388/2014 I priedo 3 straipsnio 2, 3 punktuose ir (arba) kaip nurodyta Komisijos rekomendacijose ir (arba) ETT rekomendacijose.

6. Jei projekte pagal Metodikos priede detalizuotus pagrindinius rizikos kriterijus yra požymių, kurie kelia įtarimą dėl neteisėtų sąlygų sąmoningo derinimo (tiek vertinimo, tiek administravimo ar priežiūros metu), būtina papildomai įvertinti (atsižvelgiant į ETT sprendimus bylose Nr. C-434/12 ir Nr. C-110/13 bei ETT rekomendacijas dėl šių bylų):

6.1. elementus, kuriais remiantis daroma išvada, kad nebus galima pasiekti Programos tikslų;

6.2. elementus, kuriais remiantis daroma išvada, kad sukūręs neteisėtas sąlygas, pareiškėjas arba paramos gavėjas išimtinai siekė įgyti paramos tikslams prieštaraujantį pranašumą, t. y. turi būti surenkami objektyvūs įrodymai, kuriais remiantis būtų galima daryti išvadą, kad būta sąmoningo asmenų veiksmų derinimo sukuriant neteisėtas sąlygas, reikalingas paramai pagal Programos priemonę gauti, o pareiškėjas ar paramos gavėjas išimtinai įgijo šios schemos tikslams prieštaraujantį pranašumą.

7. Nustatydamas neteisėtas sąlygas, Agentūra gali remtis ne vien tokiais elementais, kaip teisiniai, geografiniai, ekonominiai ir (arba) asmeniniai su panašiais investiciniais projektais susijusių asmenų ir kiti ryšiai, bet ir požymiais, liudijančiais, kad būta sąmoningo asmenų veiksmų derinimo (pvz., nustatoma arba pastebima, kad skirtingi subjektai sukūrė sąlygas, leidžiančias jiems apeiti teisės aktuose nustatytus apribojimus, arba tarp pareiškėjų ir (arba) paramos gavėjų nustatomas tyčinis veiksmų koordinavimas sukuriant tam tikrai priemonei būtinas neteisėtas sąlygas).

8. Agentūra, konstatuodama neteisėtas sąlygas, privalo remtis pagrindinių rizikos kriterijų ir juos papildančių aplinkybių visuma (Metodikos priedas), įvertindama elementus (Metodikos 6 punktas), t. y.: tikslą, aplinkybes, įrodančias bendradarbiavimą bei tai, ar yra vienas asmuo, o ne du atskiri asmenys, vertinant juos atitinkamos ar gretimos rinkos kontekste.

II SKYRIUS

KRITERIJŲ DĖL NETEISĖTŲ SĄLYGŲ NUSTATYMO PRINCIPAI VERTINANT PAREIŠKĖJO TINKAMUMĄ

9. Darbuotojas, paraiškos vertinimo metu remdamasis duomenimis, esančiais Agentūros informacinėse sistemose ir (arba) pateiktais su paraiška, taip pat gavęs projekto vertinimo metu papildomų dokumentų, turi išnagrinėti projekto sąryšį su kitais projektais, remdamasis Metodikos priedu, t. y. turi įvertinti, ar atitinka šie pagrindiniai rizikos kriterijai:

- 9.1. projekto (projektų) įgyvendinimo vieta (geografinis ryšys);
- 9.2. projekte (projektuose) numatyta vykdyti arba vykdoma veikla (ekonominis ryšys);
- 9.3. susiję asmenys, susiję projektai, partnerinės įmonės (teisinis ir (arba) asmeninis ryšys);
- 9.4. projekto funkcinis nesavarankiškumas (funkcinis ryšys);
- 9.5. susiję kitais ryšiais.

10. Tuo atveju, jei paramos paraiškos vertinimo metu nustatoma, kad pareiškėjas atitinka Programos priemonių įgyvendinimo taisyklėse nustatytas paramos paraiškų tinkamumo sąlygas ir reikalavimus, tačiau paraiškoje (paraiškose) yra numatyta ne mažiau kaip 3 (trys) Metodikos priede išvardyti pagrindiniai rizikos kriterijai, laikoma, kad pareiškėjas arba pareiškėjai sukūrė neteisėtas sąlygas, todėl papildomai prieš konstatuojant neteisėtas sąlygas turi būti įvertinami elementai, kaip numatyta Metodikos 6 punkte, ir požymiai, kaip numatyta Metodikos 7 punkte.

11. Nustačius, kad pareiškėjas arba pareiškėjai sukūrė neteisėtas sąlygas, paraiška įvertinama kaip neatitinkanti atitinkamos Programos priemonės įgyvendinimo taisyklėse nustatytų tinkamumo sąlygų ir informuojamos teisėsaugos institucijos ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija (toliau – Ministerija).

12. Tais atvejais, kai paraiškoje (paraiškose) nustatomi 2 (du) Metodikos priede išvardyti pagrindiniai rizikos kriterijai, tačiau pritrūksta įrodymų konstatuoti, kad pareiškėjas arba pareiškėjai sukūrė neteisėtas sąlygas, paraiška įvertinama, kaip neatitinkanti Programos priemonės įgyvendinimo taisyklėse nustatytas tinkamumo sąlygas ir reikalavimus, o Agentūros informacinėse sistemose tokia paraiška pažymima, kaip rizikinga dėl neteisėtų sąlygų derinimo.

III SKYRIUS

KRITERIJŲ DĖL NETEISĖTŲ SĄLYGŲ NUSTATYMO PRINCIPAI ADMINISTRUOJANT IR PRIŽIŪRINT PROJEKTĄ

13. Darbuotojas, projekto administravimo arba priežiūros metu pagal duomenis, esančius Agentūros informacinėse sistemose ir (arba) dokumentuose (pvz., remiantis išorės registrais, pateikta ar gauta nauja informacija), turi išnagrinėti projekto sąryšį su kitais projektais, remdamasis Metodikos priedu, t. y. turi įvertinti, ar yra šių pagrindinių rizikos kriterijų:

13.1. projekto (projektų) įgyvendinimo vieta (geografinis ryšys);

13.2. projekte (projektuose) numatyta vykdyti arba vykdoma veikla (ekonominis ryšys);

13.3. susiję asmenys, susiję projektai, partnerinės įmonės (teisinis ir (arba) asmeninis ryšys);

13.4. projekto funkcinis nesavarankiškumas (funkcinis ryšys);

13.5. susiję kitais ryšiais.

14. Tais atvejais, jei projekte (projektuose) nustatomi 3 (trys) Metodikos priede išvardyti pagrindiniai rizikos kriterijai, turi būti registruotas įtariamas pažeidimas ir vykdomas pažeidimo tyrimas. Pažeidimo tyrimo metu turi būti įvertinti visi elementai ir požymiai, kaip numatyta Metodikos 6 ir 7 punktuose ir, jei konstatuojama dėl neteisėtų sąlygų, informuojamos teisėsaugos institucijos bei Ministerija.

15. Jei projekte (projektuose) nustatoma, kad yra 2 (du) Metodikos priede nurodyti pagrindiniai rizikos kriterijai, tačiau pritrūksta įrodymų konstatuoti, kad pareiškėjas arba pareiškėjai sukūrė neteisėtas sąlygas, Agentūros informacinėse sistemose toks projektas pažymimas kaip rizikingas.

16. Paramos gavėjams, projekto įgyvendinimo metu sukūrus neteisėtas sąlygas, taikomos atitinkamos sankcijos, kaip numatyta Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos priemonės taikymo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. rugpjūčio 13 d. įsakymu Nr. 3D-639 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos žuvininkystės 2014–2020 metų veiksmų programos priemonės taikymo metodikos patvirtinimo“.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Metodika gali būti keičiama, tikslinama arba atnaujinama, pasikeitus teisės aktams, galintiems turėti įtakos sprendimams dėl paramos suteikimo arba tinkamo Programos administravimo.

18. Metodikos nuostatos taikomos tiek, kiek jos neprieštaruja Europos Sąjungos reglamentams ir kitiems Lietuvos Respublikos teisės aktams.

19. Jei Programos priemonių įgyvendinimo taisyklėse nustatomas kitoks teisinis reguliavimas, nei šioje Metodikoje, vadovaujamosi Programos priemonių įgyvendinimo taisyklėmis.
